

Aleg. 436

Sprawozdanie

komisyi prawniczej o wniosku p. ks. Wilczkiewicza o przyznanie urzędom gminnym i parafialnym prawa uwolnienia od opłat za rekomendacye korespondencyj urzędowych.

Wysoki Sejmie!

W ślad ustawy z 2. października 1865 N. 108 Dz. u. p. o bezpłatnem używaniu c. k. zakładów pocztowych a mianowicie w ślad artykułu II. l. b. 8 przysłuża urzędom gminnym i urzędom parafialnym prawo wolności od opłaty porta pocztowego, natomiast art. IV. tejże ustawy stanowi, że uwolnienie od należitości rekomendacyjnych przysługuje tylko c. k. władzom i urzędom w artykule II. l. 1 i 2 wymienionym do których urzędy gminne i parafialne nie są zaliczone.

Posel ks. Wilczkiewicz domaga się we wniosku swoim zmiany art. IV. w tym kierunku, ażeby także urzędy gminne i parafialne mogły korzystać z uwolnienia od należitości rekomendacyjnych w wypadkach, w których ważność korespondencyi tego wymaga. Sejmowa komisya prawnicza nie może odmówić słuszności żądań wnioskodawcy, a to z następujących powodów: Od czasu wejścia w życie ustawy z dnia 2. października 1865 N. 108 dz. u. p. wzmogły się agendy urzędów gminnych a mianowicie w poruczonym zakresie działania do tego stopnia, że obejmują one różnorodne interesy państwowe nieraz bardzo doniosłego znaczenia i czy to rozchodzi się o odpowiedzi na wezwania władz rządowych, czy o sprawozdanie o uskutecznionych na żądanie władz zarządzeniach, czy o przesłanie dowodu na dokonane doręczenie rozmaitych pism rządowych w szczególności takich, które z terminem są związane, — we wszystkich tych wypadkach pewność dojścia korespondencyi do rąk właściwych i w czasie właściwym jest wielkiej wagi, bo może być rozstrzygającą nie tylko w sprawach prywatnych, ale i w sprawach publicznej natury jak n. p. w sprawach wojskowych, w sprawach co do tępienia zaraz bydłących, w sprawach wyborczych i t. p. Nietylko więc urzędom gminnym, ale w pierwszym rzędzie władzy państwowej zależy i zależy powinno na pewności akuratnego i prawidłowego doręczenia korespondencyi, co tylko przez rekomendacyę może być uskuteczniönem.

Tak samo ma się rzecz przy korespondencyach urzędów parafialnych, gdzie niejednokrotnie od należytego doręczenia takiej korespondencyi zawisł los spraw prywatnych i spraw publicznych a to tembardziej, że urzędy parafialne są uprawnione do wydawania świadectw t. z. metryk urodzenia, ślubu i śmierci, albo też urzędowych wykazów popisowych a świadectwa te i wykazy są stanowczym dowodem w spra-

wach daleko sięgających w wyuki prywatnych i publicznych stosunków. Czy to rozchodzi się o zawarcie związków małżeńskich, czy o prawa spadkowe, czy o zastosowanie ustaw karnych do małoletnich przestępców, czy to na innem polu prawa prywatnego i publicznego, dokumenty wydawane przez urzędy parafialne mają decydujące znaczenie.

W wypadkach więc, w których urzędy gminne i urzędy parafialne działają i wykonują swoje czynności w interesie państwa jako autoryzowane organa państwowe a korespondencye ich mogą mieć doniosły wpływ na przebieg spraw czy to publicznych, czy też prywatnych ale od jurysdykcyi państwowej zawisłych, — w tych wypadkach powinno się nawet zalecać rekomendowanie korespondencyi dla tem większej pewności należytego doręczenia.

Gdy się nadto zważy, że przy rozgałęzionych zakładach pocztowych są także i takie urządzenia szczególnie po wsiach, które jak piesi posłańcy pocztowi, jak składowice pocztowe nie dają gwarancyi dokładnego wykonywania zadania doręczeń i mimowolnie korespondencye mogą być ztracone, — gdy dalej niepodobna wymagać, ażeby funkcyonaryusze urzędów gminnych i parafialnych z własnej kieszeni ponosili koszt rekomendowania korespondencyi ważniejszych, przeto komisya prawnicza sądzi, że należy się przychylić do wniosku posła ks. Wiczekiewicza i dlatego wniosł:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w drodze ustawodawczej spowodował uzupełnienie ustawy z dnia 2. października 1865 N. 108 dz. u. p. o bezpłatnem używaniu c. k. zakładów pocztowych w tym kierunku, ażeby także urzędowi gminnym i duchownym wszystkich stopni hierarchii przysługiwało uwolnienie od należytości rekomendacyjnych w wypadkach uznanych przez te urzędy za konieczne w swoich korespondencyach.

Przewodniczący:

Dr. Wład. Czaykowski.

Sprawozdawca:

Rudrof.